

etaplus

Meno teritorija #17

2023/05/26

NUO IDĖJOS IKI
ĮGYVENDINIMO –
NEPRAMINTAIS TAKAIS

2

„TIKTOK'O“ AMŽIUJE – APIE
ETIŠKUMĄ, EMPATIJĄ
IR ATSAKOMYBĘ

4

POETO
MORALINIS
KODEKSAS

5

PAKILTĮ NAUJĄ TEATRINĘ
PATIRTĮ KVIEČIA
„TEATRODROMAS“

6

METŲ LAIKŲ
VAIVORYKŠTĖ PAGAL
AUSTĖJĄ ŽOLPYTĘ

8

NUO IDĖJOS IKI ĮGYVENDINIMO – NEPRAMINTAIS TAKAIS

Prieš 50 metų, 1973 m. gegužės 25 d., Šiaulių „Aušros“ istorijos-etnografijos muziejaus dviejose salėse buvo atidaryta nedidelė Fotografijos meno draugijos globojamo visuomeninio Fotografijos muziejaus ekspozicija. Šią dieną ir sutarta laikyti Fotografijos muziejaus įkūrimo data. „Manau, kad Šiauliai turi ypatingą fotografijos aurą“, – sako Fotografijos muziejaus vadovė Vilija Ulinskytė-Balzienė.

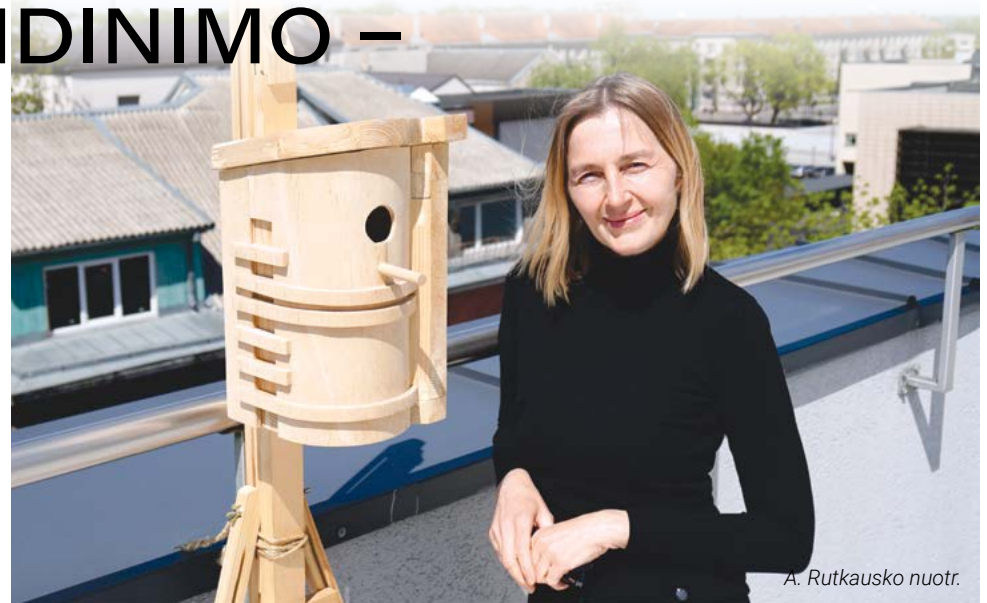
– 1966 m. *Antanas Kazimieras Dilys Šiauliuose suburia fotografų bendruomenę ir įsteigia fotoklubą. Kuo fotoklubo įkūrimas reikšmingas tuometiems Šiauliams?*

– Šiauliuose įkūrus fotoklubą, miesto fotografai įgijo platformą viešai kūrybinei veiklai, kuri pokario sovietinio režimo sąlygomis buvo praktiškai negalima, o vadinauoju postaliniu atšilimo laikotarpiu ėmė po truputėlį reikštis griežtoje valdžios priežiūroje ir jos siūlomomis formomis. Priežiūra nesumenko ir įkūrus fotoklubą, tačiau šis jau kasmet galėjo rengti narių apžvalginės parodos, organizavo metodinius kursus, užsimezgė bendravimas su kitų Lietuvos miestų fotoklubų nariais. Visa tai sudarė galimybę fotomėgėjams eksponuoti savo kūrybą ir tobulėti, o miestui tai reiškė viešojo kultūrinio gyvenimo atsigavimą ir įvairovę, kūrybinio potencialo atgimimą. Ten užgimė ir Fotografijos muziejaus kūrimo idėja.

tuvos fotografijos praeities relikvijų. Fotokorespondento profesijos blaškomas po visą Lietuvą, A. K. Dilys iš komandiruočių dažnai parsiveždavo ir senųjų fotografijos meistrų palikimo: stiklo negatyvų, fotografijų, fototechnikos.

Ekspонатus kuriamam muziejui suteikė garsūs Lietuvos fotomenininkai, fotografijos paveldo entuziastai, senųjų fotografų giminaičiai ir kt. Be abejo, tokio sumanymo nebuvo įmanoma įgyvendinti be institucinės paramos. Muziejaus steigėja ir jo kelių pirmųjų veiklos metų globėja buvo Antano Sutkaus vadovaujama Lietuvos fotografijos meno draugija (dabar – Lietuvos fotomenininkų sąjunga), skyrusi lėšų eksponatams įsigyti ir suteikusi muziejui „stogą“ nuo visos kultūros srities veiklas kontroliuojančio Glavlito.

Šiaulių „Aušros“ muziejus, kurio skyriumi netrukus po įsteigimo tapo Fotografijos muziejus, suteikė galimybę muziejui

A. Rutkausko nuotr.

Šio muziejaus Fotografijos skyriaus statusas suteikė naujojo muziejaus veiklai pakankamą ir nuolatinį materialų pagrindą, metodinę pagalbą saugant kultūros vertybes ir naujas parodines veiklos galimybes, kurias suteikė Fotografijos muziejui paskirtos patalpos – dvi muziejaus salės Aušros alėjoje (dabar – Šiaulių istorijos muziejus). 1973 m. gegužės 25 d. ten buvo atidaryta pirmoji visuomeninio Fotografijos meno draugijos Fotografijos muziejaus ekspozicija (autorius A. K. Dilys). Tą dieną ir sutarta laikyti muziejaus įkūrimo data.

Labai svarbu paminėti ir tuometės Šiaulių miesto valdžios išvalgumą ir globą: Fotografijos muziejui buvo suteiktos patalpos nuolatinei buveinei ir visokeriopa parama, labiausiai nulėmusi tai, kad muziejus liko Šiauliuose ir nebuvo iškeltas į Vilnių, kaip buvo pradėta svarstyti sostinėje.

Muziejaus steigimas nuo idėjos iki jos įgyvendinimo užtruko keiserius metus. A. K. Dilys su bendraminčiais ėjo nepramintais takais. Anuomet tokių specializuotų fotografijos paveldo muziejų Sovietų Sąjungoje nebuvo, o pasaulyje jų veikė tik apie 20–30, dažnai palaikomų tik keleto žmonių iniciatyvos, dalis iš jų buvo privatūs, kiti įkurti kaip didesnių muziejų skyriai ar filialai, vieni buvo orientuoti į fotografijos meno, kiti – į technikos pristatymą ar, kaip „Aušros“ muziejaus Fotografijos muziejus šiandien, – mišrios (fotografijos istorijos, meno ir technikos) krypties. Tiesa, retų mėginimų kurti fotogra-

fijos muziejus būta ir sovietų respublikose, pirmasis iš jų apie 1965–1967 m. Odesoje baigėsi nesėkme, tik maždaug po 15 metų, 1980 m., muziejus įkurtas Taline, vėliau dar daugiau kaip dešimtmetį užtruko fotografijos muziejaus kūrimas Rygoje (1993 m.). Nesėkmingi ar ilgai užtrukę kitų bandymai kurti muziejus svetur parodo, kad sumanymas buvo tikrai ambicingas ir tuo metu nelengvai įgyvendinamas iššūkis.

– *Šiauliuose jau pusę amžiaus veikia Fotografijos muziejus, stiprų A. K. Dilio fotografų bendrystės tradiciją tęsia ir kuria Fotografijos namai, fotografijos klubas „Foto-Šiauliai“. Vyksta fotografijos forumai, paskaitos, edukacijos, būreliai. Ar galėtume sakyti, kad Šiauliai yra stiprus fotografijos centras? Kaip atrodė Lietuvos ir Europos kontekste?*

– Manau, kad Šiauliai turi ypatingą fotografijos aurą. Jau vieno iš seniausių ir moderniausių Vidurio Europoje ir vienintelio Lietuvoje Fotografijos muziejaus veikla miestą daro išskirtinį. Atveriamą fotografijos istorijos ekspozicija yra vienintelė vieta Lietuvoje, kur galima išvysti visą šalies fotografijos skerspjūvį, tik fotografijai skirta puiki muziejaus galerijos erdvė – kiekvieno fotografo siekiamybė, parodos joje planuojamos ne vieneriems metams į priekį. Ir tai ne vienintelė puiki erdvė mieste, kurioje fotografija laukiama. Visada savitą, konceptualų požiūrį pristato Šiaulių dailės galerijos organizuojamų fotografijos parodų kuratoriai, o šiauliečio menotyrininko Virginijaus Kinčinaičio išvalgos lydi dažno Lietuvos fotomenininko kūrybos pristatymus parodose, renginiuose, leidiniuose ar didžiausiuose šalies meno forumuose.

Turime ir ryškių, pripažintų fotomenininkų, tokių kaip Aleksandras Ostašenkovas, Ričardas Dailidė, susiejusių savo gyvenimą su Šiauliais, vis dar aktyvių, kuriančių ir rengiančių parodas ne tik Lietuvoje, bet ir užsienyje. Fotografijos namų judėjimas – apskritai unikalus reiškinys, subūręs žmones, kuriems fotografija tapo tiesiog gyvenimo ir bendravimo būdu. Ar to užtenka, kad būtume centru, negalėčiau atsakyti vienareikšmiškai. Centras, mano požiūriu, reiškia trauką, nuolatinį kūrybinį atsinaujinimą ir viešosios erdvės prisodrinimą menu, kurį palaiko ne tik institucijų veikla, bet ir aktyvus, dinamiškas ir, svarbiausia, profesionalus nevyriausybinis kūrybinių industrijų sektorius. Nors miestas išaugina tikrai nemažai puikių fotografų, kuratorių ar meno teoretikų, tačiau atvykstančių čia gyventi ir kurti yra vienetai, todėl, manau, turėtume dar labiau sutelkti pajėgas, kad tokią trauką sukurtume.

– *Per pusę amžiaus kito muziejaus lokacijos, plėtėsi veiklų įvairovė ir saugomos kolekcijos. Koks Fotografijos muziejus yra šiandien? Koks jo lankytojas?*

– Fotografijos muziejus šiandien yra dinamiška ir atvira idėjoms, bendradarbiavimui ir kūrybai daugiavfunkcė vieta, kurioje vyksta intensyvi pažintinė, edukacinė, pramoginė ir mokslinė veikla. Veiklų įvairovė tokia plati, kad savo interesams artimų dalykų gali atrasti kiekvienas pramogingo laisvalaikio ar kūrybinių projektų erdvės ieškantis žmogus. Be kasdienių parodų, renginių, edukacinių užsiėmimų lankytojų, nuolat sulaukiame ir fotografijos profesionalų, kuratorių, kolegų iš Lietuvos ir užsienio vizitų, konsultacijų ar užklausų tyrimams. Galimybė pasinaudoti gausiomis ir vertingomis muziejaus kolekcijomis – tai plačiai visuomenei gal nepastebima, bet labai svarbi muziejinio darbo dalis. Muziejaus kolekcijoje saugoma beveik 150 tūkst. eksponatų, didelė dalis publikuojama

▷ Nukelta į 3 p.

E. Tamošiūno nuotr.

– *Jau 1970 m. skelbiama, kad Šiauliuose kuriamas Fotografijos muziejus. Ar to meto fotografijos entuziastus galima vadinti ateities vizionieriais?*

– Visa ko variklis yra žmonės, asmenybės, tad ir Fotografijos muziejaus pagrindus sukūrė entuziastingo lyderio A. K. Dilio suburti bendraminčiai. 1966-aisiais Šiauliuose susitikusi šalies Fotoklubų taryba paskelbė programą, kurios vienas iš punktų numatė „rinkti medžiagą apie Lietuvos fotografiją praeityje ir dabar, rūpintis jos išsaugojimu“. Kaip teigė A. K. Dilys, tada apie Fotografijos muziejų dar negalvota – šiauliečiai užsibrėžė sukaupti viską, kas susiję su Šiaulių fotoklubo veikla: narių kūrinius, parodų katalogus, įvairius dokumentus, klubų ženklelius. Be abejonės, fotografijos entuziastų dėmesys neaplenkė ir Šiaulių miesto bei Lie-

išklikti ir augti. Pažymėtina, kad dar Šiaulių fotoklubo veiklos pradžioje užsimezgė šio muziejaus ir šiauliečių fotomėgėjų bendradarbiavimas. Muziejaus parodų salės buvo visada atviros fotografijai, muziejiniškai dažnai gelbėjo fotomėgėjams, skolindami įrangą parodoms ar kitaip bendradarbiaudami. Tai pastebėjo ir fotografijos istorikas bei žurnalistas Virgilijus Juodakis, kuris 1968 m., apžvelgdamas Lietuvos fotomėgėjų reikalus, rašė, kad „ne visur fotomėgėjų entuziazmas susilaukia tokio šilto atgarsio kaip Šiauliuose. Tai, beje, vienintelis miestas, kuris nešykšti geriausių savo parodų salių fotografijai. Šis nuopelnas priklauso miesto kraštotyros muziejui“ (dabar – Šiaulių „Aušros“ muziejus). Taigi neatsitiktinai Fotografijos muziejus galiausiai perėjo vieno iš didžiausių Lietuvos valstybinių muziejų globon.

► Atkelta iš 2 p.

LIMIS, kituose paveldo skaidos portaluose, į virtualią erdvę persikėlė ir muziejaus edukacinė veikla, diegiami inovatyvūs kūrybiniai sprendimai muziejaus turinį daro prieinamą kiekvienam.

– **Svarbus Fotografijos muziejaus akcentas – didžiausia Lietuvoje saugoma fotomenininko Vito Luckaus kolekcija, kurios vardu pavadintas ir 2014 m. atidarytas centras, veikiantis kaip Šiaulių „Aušros“ muziejaus Fotografijos muziejaus padalinys. Kuo V. Luckaus kūryba ir kolekcija yra svarbi Lietuvos fotografijos istorijai?**

– V. Luckus buvo unikalus kūrėjas, fotografijoje įkūnijęs neaprepiamą kūrybiškumą, minties konceptualumą, niekam nepavaldžią kūrėjo individualybę ir didžiulę meistrystę. Jis tapo kūrybos laisvės simboliu totalitarizmu persmelktoje visuomenėje. Šio fotografo ir jo amžininkų kūrybinio palikimo tyrimui ir sklaidai buvo įkurtas V. Luckaus fotografijos centras su mintimi ir sąlyga, kad nuolatine jo buveine bus Vil-

– **Vadovaujate Fotografijos muziejui nuo 2000-ųjų. Kokie svarbiausi pokyčiai įvyko? Kokios tradicijos sukurtos?**

– Turbūt ryškiausias pokytis buvo muziejaus rekonstrukcija, sukūrusi postūmį ir prielaidas naujai veiklos kokybei. Apmąstyta ir pertvarkyta, modernizuota erdvė, sukurta lankytojams patogios ir patrauklios infrastruktūra, techniškai įrengtos tinkamos fotografijoms saugoti ir eksponuoti muziejinių vertybių saugyklos bei parodų salės su temperatūros ir drėgmės režimu, apšvietimu, gaisrine sauga. Dar iki rekonstrukcijos, maždaug nuo

E. Tamošiūno nuotr.

R. Mockapetrytės nuotr.

niuje. Viliamės, kad neilgai trukus ši idėja galės išsipildyti ir centras tęs savo veiklą – tik jau ne kaip mūsų, o sostinėje reziduojančio muziejaus padalinys. Didžiuojamės prisidėję prie šio genialaus Lietuvos fotografijos kūrėjo reikšmingos kūrybinio palikimo dalies sugražinimo į Lietuvą ir davę solidžią pradžią centro veiklai.

– **Fotografijos muziejuje saugomos ne tik Lietuvos, išeivijos, bet ir užsienio menininkų kolekcijos. Kurių fotografų kūrybinis būtinai patartumėte pamatyti, su jais susipažinti?**

– Lietuvos fotografijos paveldas ir šiuolaikinių autorių kūryba yra tokia įvairi, kad, mano požiūriu, būtų neteisinga išskirti tik kelis vardus. Fotografijos istoriją, meno raidą ir tendencijas stengiamės atspindėti parodose, reikšmingiausias kūrybinis atrinkome rengdami ekspoziciją, tad kviesčiau lankyti muziejuje ir išvysti platesnę fotografijos istorijos paveikslą.

– **Kas jums yra fotografija?**

– Fotografija yra mano kasdienybė, kuri visada kupina nuostabos ir naujų atradimų. Ji ir ikonografijos šaltinis, būdas pažinti, suprasti pasaulį, pamatyti dalykus kito žmogaus akimis, pažvelgti į kito sielą. Kiekviena fotografija – tai lyg mažas stebuklas. Vienai iš muziejaus ekspozicijos temų anotuoti pasirinkau fotografiją apibūdinančią Dianos Arbus mintį: „Fotografija yra paslaptis apie paslaptį. Kuo daugiau ji tau sako, tuo mažiau tu žinai.“

2001 m., pradėjome rengti edukacines programas ir užsiėmimus: lankytojai fotografavosi Fotografijos muziejaus retrofotoateljė, mokėsi patys pasigaminti fotoaparatus iš įvairių daiktų ir jais fotografuoti, atlikdami įvairius eksperimentus mėgino suvokti šviesos savybes, fotoaparato veikimo principus, iminti kitas fotografijos paslaptis. Edukacinės programos persikėlė už Fotografijos muziejaus ribų į viešąsias miesto erdves.

Šiandien jau galime lankytojams pasiūlyti eksperimentuoti tikroje fotolaboratorijoje, išbandyti senuosius fotografijos procesus muziejinių vedamuose užsiėmimuose ir kviesčiau menininkų kūrybinėse dirbtuvėse. Specialiai sukurtos edukacinės veiklos lydi ir rengiamas parodas. Tradicinis tampa ir 2019 m. pirmą kartą surengtas Senųjų fotografijos technologijų simpoziumas, suburiantis dalytis patirtimi fotografijos tyrėjus, muziejinius, archyvarus, restauratorius, senųjų fotografijos technikų praktikus iš Lietuvos ir užsienio. Simpoziumą lydi renginiai, dirbtuvės, kuriose kviečiami dalyvauti ir miestiečiai. Taigi, Fotografijos muziejus tampa svarbiu ir atviru fotografijos technologijos tyrimo ir saugojimo kompetencijos centru, kurį pastiprina „Aušros“ muziejaus restauravimo skyriuje dirbantys kvalifikuoti fotografijos konservavimo profesionalai.

Daug dėmesio skirta ir muziejaus ekspozicijų rinkinių apskaitai, sistemimui,

pertvarkai ir pildymui. Tai nematoma, bet labai svarbi muziejaus darbo dalis, kiekvieno muziejaus egzistavimo pagrindas ir prasmė. Ekspонатams įsigyti, kaip ir parodinei, edukacinei veiklai, pradėta ieškoti projektinio finansavimo. Teko įgyvendinti pirmąjį sėkmingą „Aušros“ muziejaus ekspozicijų įsigijimo projektą fondų lėšomis – Lietuvos fondui (Lemontas, JAV) parėmus 2001 m. ženkliai papildytas Lietuvos fotografijos maestro Povilo Karpavičiaus palikimas. Ir iki šiol beveik kasmet kryptingai pagal nusistatytas prioritetas temas įgyvendinami muziejinės kolekcijos papildymo projektai. Taip Fotografijos muziejaus saugomų vertybių skaičius nuo 30 tūkst. 2000 m. šiandien pasiekė jau apie 150 tūkst.

Ekspozicijos pradėti skaitmeninti ir publikuoti internete, fotografijos paveldo sklaidai pasitelktos šiuolaikinės technologijos, išplėtotą fotografijos leidinių leidyba. Paminėtinas ir pastaraisiais metais pradėtas įgyvendinti tęstinis projektas „Jaunojo kūrėjo eteris“, kuriame portfelio formata pristatoma pradėjančių fotografų kūryba, kartu su VšĮ „Sielai“ rengiamas jaunimo muzikos festivalis „Šiauliai gyvai“, suteikiantis muziejaus erdvei dar daugiau atvirumo ir daugiafunkciškumo.

– **Lietuvos fotografijos istorija be galo turtinga. Ar yra įdomių faktų, kurie galėtų nustebinti mūsų skaitytojus?**

– Iš visų įdomybių paminėčiau mažai žinomą faktą, kad prie paties fotografijos išradimo yra prisidėjęs vienas žymus Lietuvos mokslininkas. Jo pavardės neatskleisiu, tik paminėsiu, kad šiam mokslininkui ir kitiems mūsų šalies fotografijos inovatoriams skirsime kitais metais muziejuje rengiamą mokslinę konferenciją, kurioje kviečiu dalyvauti ir išgirsti tikrai įdomių bei įkvėpiančių fotografijos istorijų.

– **Atvertiate Fotografijos muziejaus ekspoziciją. Ką joje galės išvysti lankytojai?**

– Ekspozicijoje rodysime tai, ką turime įdomiausio ir vertingiausio, ekspozicijas, iliustruojančius svarbiausius fotografijos istorijos momentus ir mūsų pasirinktą na-

ratyvą „Laisvę fotografijai!“. Bus ir interaktyvių, technologinių sprendimų, tikslingai naudojami ir derinami tradiciniai bei inovatyvūs eksponavimo principai.

– **Ekspozicijos pavadinimas – „Laisvę fotografijai!“. Kas slypi po juo?**

– Ekspozicijos pavadinimą padiktavo pastebėjimas, kad fotografijos istoriją lydėjo kliūtys jai laisvai skliti. Iš pradžių technologiniai iššūkiai: žmonija jau daugiau kaip 2000 metų žino fotografijos principą, bet tik prieš beveik 185 metus sugebėjo fotografinį vaizdą užfiksuoti. Įveikus technologinius sunkumus, susidurta su ideologiniais žabangais: dažnai fotografija bandyta pasinaudoti manipuluojant ar konstruojant iškreiptą tikrovę, Lietuvos fotografija carizmo priespaudos ir sovietiniu laikotarpiu patyrė ir griežtus cenzūros ir reglamentacijos gniaužtus. Taigi, fotografijos laisvės problema yra vienas iš jos istorijos leitmotyvų, kuri norime išryškinti ekspozicijoje.

– **Fotografijos ekspozicijos atidarymas – svarbus įvykis muziejų miestui. Nuveikta daug darbų, tačiau knieti paklausti – o kas toliau?**

– Ekspoziciją atidarome, tačiau ir toliau ją pildysime, be to, pradėjome rengti ekspozicijos pasakojimą tęsiančią muziejaus 50-mečiui skirtą parodą, kurią atidarysime rudenį, per Senųjų fotografijos technologijų simpoziumą, – tada ir švęsime muziejaus gimtadienį. Metų pabaigoje suplanuoti du dideli mūsų kuruojami Lietuvos fotografijos pristatymai Lenkijoje – XX a. II pusės fotografijos retrospektyva iš Fotografijos muziejaus rinkinių ir Benedikto Henriko Tiškevičiaus paroda Karališkajame Lazienkų muziejuje Varšuvoje. Taip pat netrukus pristatysime jau užbaigtą keletrius metus su Lietuvos nacionalinio dailės muziejaus LIMIS centru kurtą internetinę virtualių pasakojimų platformą „Mano ir mūsų istorija“, kurios vienas iš tikslų – atrasti ir viešinti asmeninių fotografijos archyvų lobius.

Baigiamajame etape yra keli svarbūs leidybiniai projektai ir daugybė kitų šiems metams suplanuotų darbų. Na, o iššūkius ateičiai – pirmo aukšto integravimas į muziejaus viešąją erdvę. Pasibaigus rekonstrukcijai pavyko pasiekti, kad, išsikėlus rezidavusioms institucijoms, visas pastatas būtų skirtas muziejui – tai buvo mūsų ir muziejaus įkūrėjo A. K. Dilio svajonė. Esame parengę šių patalpų integravimo į muziejaus viešąją erdvę koncepciją bei projektinius sprendinius ir tikimės, kad netrukus sulauksime ga-

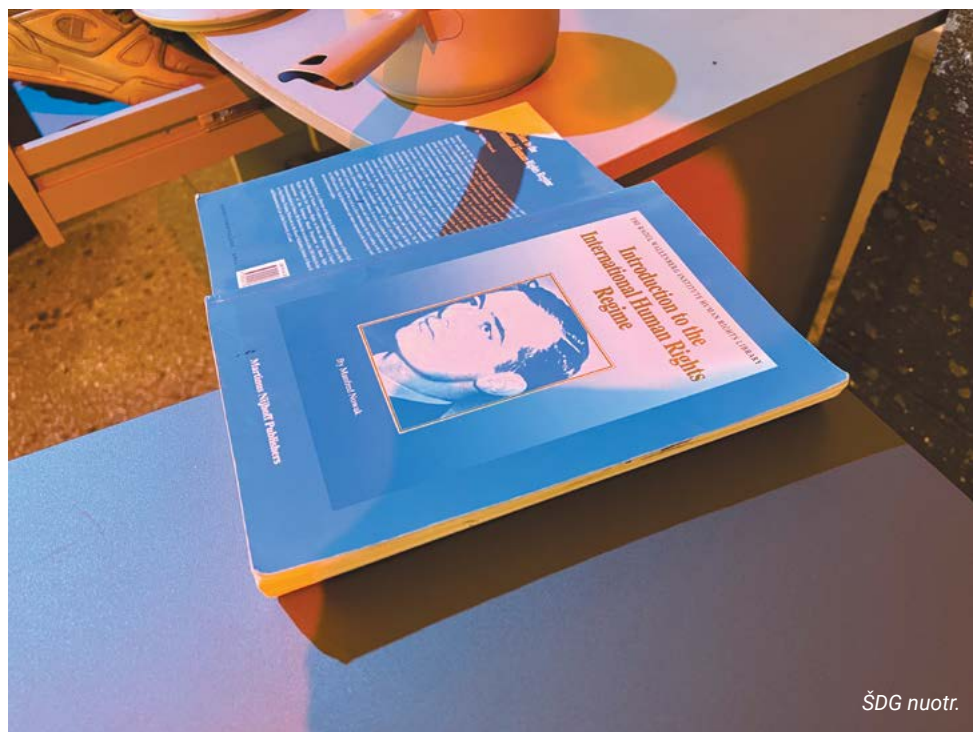

„TIKTOK'O“ AMŽIUJE – APIE ETIŠKUMĄ, EMPATIJĄ IR ATSAKOMYBĘ

Gegužės 20 d. į Šiaulių dailės galeriją rinkosi tie, kuriems aktuali šiuolaikinės žurnalistikos situacija „TikTok'o“ amžiuje. Tęsiant medijų meno festivalio „Enter'21“ atidarymo renginius, skaityti pranešimų apie savo žurnalistinį darbą atvyko multimedijų žurnalistė, atsakingos žurnalistikos erdvės NARA įkūrėja Berta Tilmantaitė ir spaudos fotografas, žurnalistas Vidmantas Balkūnas.

B. Tilmantaitė dalijosi žurnalistikos erdvėje NARA publikuojamų istorijų kūrimo procesu: kaip pasirenkamos temos, kūrybiškai pateikiama informacija, nusprendžiama dėl formato. Apžvelgdama publikuojamą turinį, ji akcentavo, kad jų

tai bando greitai susigaudyti ir įsiliesti į vietos situaciją, rinkti ir perduoti naujienas, nors kartais iki galo nėra tikri, ar tai, ką perduoda, yra patikima, nes būdamas karo lauke nežinai, kaip atrodo pilnas vaizdas: žinios ir ryšys ten – prabanga.

ŠDG nuotr.

misija – ne tik naujienų kūrimas, bet ir nuolatinė kova su visuomenės stigmomis: „NARA nėra naujienų platforma – tai erdvė atsakingoms, pilietiškomis istorijoms, iš kurių galima daug papasakoti apie mūsų visuomenę.“

B. Tilmantaitėi ne tiek svarbi nauja žinia, kiek galimybė ją papasakoti taip, kad skaitytojas susimąstytų: „Kodėl jis nenori, kad jo kaimynystėje apsigyventų neigalieji, romai, teistumą turintys asmenys, LGBT? Galbūt šis nenoras grįstas vien tik nepakankamu žinojimu ir svetimo baime. Vienas iš mūsų tikslų – padėti pažinti kitokį, savo žinutėmis kurti pokytį.“

Vienomis svarbiausių žurnalistų savybių ji įvardijo etiškumą, empatiją ir stiprų atsakomybės jausmą, kurie padeda įsigilinti į rengiamas temas ir kurti tokį turinį, kuris būtų ne tik naujiena, bet ir istorija, prie kurios norisi grįžti, kuri išlieka aktuali: kalbinti subjektai yra įdomūs, atspindintys ir atskleidžiantys laikmečio problematikas, tampantys antropologiniais mūsų visuomenės liudijimais.

V. Balkūnas pranešimą pradėjo kalbėdamas apie karo žurnalistų darbo idealizavimą ir romantizavimą. Realybėje tai laukimo, derinimo su institucijomis, bandymų ir dažnai nusivylimo laikas, nes atsiųstas į karštąją zoną dažnai turi vos porą dienų surasti istoriją ar paskelbti naujieną.

Fotografas dalijosi ir kolegų – tiek iš Lietuvos, tiek iš užsienio – patirtimis, kai, atsiųsti į frontą vos keletui dienų, žurnalis-

Vienomis iš svarbiausių karo žurnalistų savybių įvardyti patikimumas ir atsargumas: „Niekada nežinai, su kuo važiuoji ar sėdi prie stalo, tad reikia neprisišnekėti.“ Iškelti objektyvumo ir moralės klausimai, nes karas ir poreikis greitai reaguoti, pranešti naujienas daž-

► Nukelta į 5 p.

ŠDG nuotr.

► Vienomis svarbiausių žurnalistų savybių Berta Tilmantaitė įvardijo etiškumą, empatiją ir stiprų atsakomybės jausmą, kurie padeda įsigilinti į rengiamas temas.

ŠDG nuotr.

► Vidmantas Balkūnas pranešimą pradėjo kalbėdamas apie karo žurnalistų darbo idealizavimą ir romantizavimą.

A. Tomkutės nuotr.

► Medijų meno festivalyje „Enter'21“ gegužės 19 d. atidaryta ir Galinto Laurišo tapybos paroda „Kažką galvoju Pt.2“. „Nieko konkretaus ir truputį chaotiška. Apie mano požiūrį į visuomenę, save, savo aplinką“, – parodą apibūdina pats menininkas. Kartais norisi kažko keisto ir jis nesistengia, kad jį kažkas suprastų, tiesiog plėtoja vizualų pokalbį su savimi.

POETO MORALINIS KODEKSAS

Dr. doc. Gintaras LAZDYNAS

Prancūzų rašytojas Stendhalis virš savo lovos iškilmingai pasikabino romėnišką užrašą „Nulla dies sine linea“ („Nė dienos be eilutės“) visiškai ne tam, kad visi matytų, koks jis darboholikas, o tam, kad atgrasytų tingumą, kuris it suktas kipšas vis atitraukdavo jį nuo rašomojo stalo.

Šūkis turi galią apraminti sąžinę, tačiau tikrasis jo turinys rodo, ko žmogus nepajėgia daryti ir ko greičiausiai nedarys. Taip nutinka todėl, kad šūkis modeliuoja geidžiamą, bet anaipol ne įprastinį kasdienį elgesį, ir rodo silpnąsias, o ne stipriąsias žmogaus puses. Tikrovei įveikti ir ją pakeisti naudojamos kitokios priemonės. Jeanas Paulis Sartre'as, paklaustas, kuo jis dabar užsiėmęs, atsakė be skambių šūkių: „Aš vis dar rašau. Kas belieka. *Nulla dies sine linea*. Toks mano įprotis ir pagaliau mano darbas.“

Mūsų tautoje taurūs šūkių dar nėra iššvaistę magiško poveikio galių. Antai, kai Stendhalis kalė prie sienos savo lozungą, žymiausias lietuvių gamtos dainius Antanas Baranauskas 1853 m. lenkiškai rašyto dienoraščio pradžioje nusistatė geležinį elgesio kodeksą: negerti alkoholinių gėrimų ir nerūkyti, laikytis griežtos dietos, kuo mažiau kalbėti, valgyti ir miegoti tuo pačiu laiku, neužmiršti padėkoti Dievui „už jo dovanas“, nuolat skaityti knygas arba rašyti, kuo mažiau dykinėti, su niekuo nesivaidyti, neapkalbinėti, nemeluoti, rytą vakarą sukalbėti aibes poterių... Nei literatūros tyrinėtojai, nei literatūros mokytojai A. Baranausko nebedo pirštais – žiūrėkite, čia ne poetas, o pilnas ydų maišelis. Jie susižavėję giria poetą, įtikinėdami, kad sugebėjimas gražiai suformuluoti siektinas vertybes atitinka sugebėjimą jomis vadovautis, todėl poeto moraliniame kodekse „iškyla stiprios ir valingos asmenybės pradai“ (Regina Mikšytė).

Nežinia, kiek siektinų vertybių A. Baranauskas dar būtų prirašęs, jeigu „stiprios ir valingos asmenybės“ nebūtų įveikusi *force majeure* – „rašyčiau daugiau, bet kviečia muštis sniegais“. O kodeksas? Kodeksas – ne vilkas, jį mišką nepabėgs.

Mūsų kultūroje iki šiol gajį tradicija iškilias asmenybės aprioriškai paversti stabais. Jų negalima analizuoti kritiškai, joms reikia melstis. Jeigu jūsų akys pamatė žymybės ydas, abejokite savo akimis. Ir mes abejojame savo akimis, kai jos pamato ne tai, ką matyti liepia autoritetai. Bet, štai, ateina žaidimo taisyklių nežinantis Vytautas Kavolis, kurį subrandino Vakarų kultūra, perskaito tą patį tekstą ir padaro priešingą išvadą: „moralinis kodeksas“

Freepik.com nuotr.

A. Baranauskui buvo reikalingas jo „per daug minkštam, nepatikimam charakteriui disciplinuoti“. Didysis poetas – minkšto charakterio?!

Poeto dienoraštis būtent tuo ir vertingas, kad jame randame kritišką ir savianalizę linkusio jaunuolio autoportretą ir atvirai prisipažįstama: esu žmogus, pilnas trūkumų ir silpnybių. Portreto jis nedailina, poelgių neteisina, o savo asmenybę „perskaito“ daug tiksliau, nei egzaltuoti literatūros mokslininkai skaito jo dienoraštį. Retas tų laikų lietuvis, o ypač tokio jauno amžiaus, įstengė taip intensyviai reflektuoti savo paties asmenybę, kaip tai darė A. Baranauskas.

Įdėmiai pažvelgęs į save patį, A. Baranauskas išvydo ne paausuoatą stabą, bet labai nepatrauklius būdo bruožus. Jis susirašė elgesio taisykles ir susidarė neigiamų padarinių likvidavimo programą, kuri, kaip byloja vėlesni dienoraščio įrašai, taip ir liko neįvykdyta. Praslinkus mėnesiui, būsimasis vyskupas plaka save: „Šiandien vėlai atsikėliau, nebuvau bažnyčioje“, bet užtat „Nusipirkau spyną skrynelei. Pas kepurininką užsisakiau kepurę už 5 auksinus“, pagaliau „vėlai atsiminiau, kad atsigulčiau nepoteriavęs“. Eina diena po dienos, bet padėtis tik blogėja: „Nebuvau bažnyčioje, bet Chaimo krautuvėleje su Mokytoju ir Raštininku išgėrėme 3 butelius porterio, 1 chereso, 1/2 butelio angliško alaus“. Preciziška 18-mečio pramogų ataskaita.

Dienoraštyje matome silpną ir nepareigingą žmogų, nestokojantį tuštybės ir žmogiškų ydų, o reikia matyti besiskleidžiančią stiprią ir valingą asmenybę. Kodėl neįstengiame perskaityti ir suvokti, ką sako tekstas, o ne pamaldžios mūsų nuostatos? Todėl, kad rašytojo ir žmogaus, moralinių ir kūrybinių galių vis dar nesugebame atriboti. Geras kūrėjas privalo būti geras žmogus, nes blogas žmogus nepajėgia kurti vertingo meno. Šis mąstymo principas gimė tais senoviniais laikais, kai visos žmogaus savybės sudarė organišką vienvėgę ir nulemdavo viena kitą. Vienas blogas poelgis sugadindavo visą asmenybę, o vienas didingas poelgis neutralizuodavo visas neigiamas jos savybes.

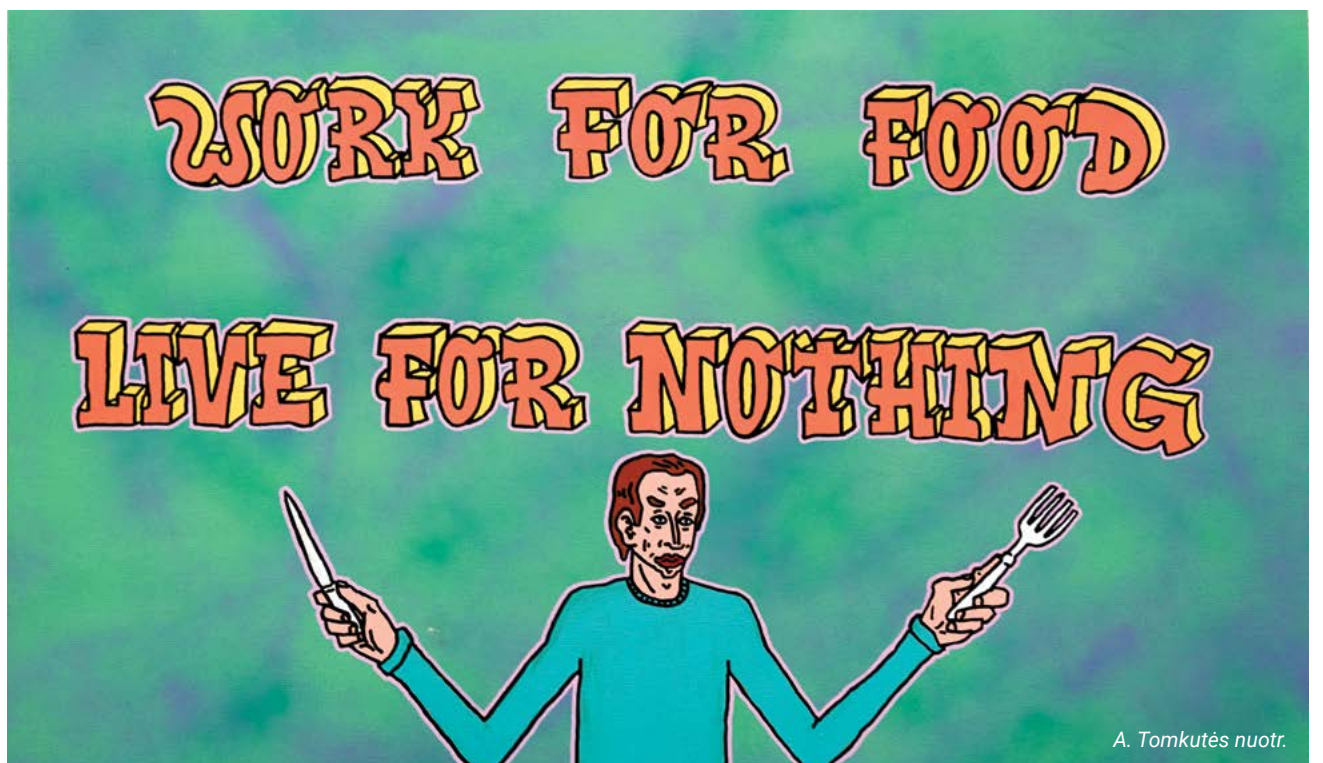
Mums dar per sunku pripažinti, kad net ir geriausius kūrinius ne šventieji lipdo. Visai ne šventieji. Amerikiečių filosofas Bertrandas Russelas sakė, kad tai dėsninga: „Sunku įsivaizduoti poetą, kuris buvo „geras“ tuo metu, kai rašė gerą poeziją.“ Jeigu tai dėsnis, mums belieka rinktis viena iš dviejų: arba gauname bjaurų tipą, bet gerą poetą, arba turime gerą žmogų, bet apsieiname be geros poezijos. Kaip ten bebūtų, geras kūrėjas visada yra gyvas žmogus su visomis žmogiškomis silpnybėmis. Tokie jau tie gyvenimo dėsniai, kuriuos A. Baranauskas lengvai patvirtina: kai aplinkybės jį pavertė „geru“ žmogumi, jis, anot Maironio, užkasė savo poetinį talentą ir nieko meniškai vertingo nebesukūrė, likdamas vieno kūrinio autorius.

► Atkelta iš 4 p.

nai niveliuoja ribas, sunku nešališkai atlikti savo pareigą: „Dvi svarbiausios kūno dalys karo žurnalistui – liežuvis, nes reikia susirasti pažinčių, bet išlikti patikimam, bei skrandis, nes reikia daug valgyti ir gerti su vietiniais.“ Įsiliejus į fronto gyvenimą, gyvenant su vietiniais, būnant kare objektyvumo, moralės sąvokos gali tapti tuo pačiu tyrimo objektu.

Po pranešimų vyko trumpa diskusija, kurioje dalyvavo pranešėjai ir menotyrininkas Virginijus Kinčinitis. Buvo aptarti abu pranešimai ir skirtingos šiuolaikinės žurnalistikos tendencijos: viena vertus, reikia greitai reaguoti, kita vertus – išlikti etiškam ir objektyviam. Žurnalistinė moralė ir etika, objektyvumas karo lauke įgauna kitų atspalvių, o dažnai stipriai priklauso ir nuo žurnalisto asmenybės.

„TikTok'o“ amžiuje ypač išauga redaktorių misija, kurie tikrina gaunamos informacijos patikimumą, padeda žurnalistams matyti pilną vaizdą, užduoti tinkamus klausimus. Galiausiai visada lieka atviras klausimas: kiek simuliakro, subjektyvumo, o kiek tikrovės ir objektyvumo yra perduodama?

A. Tomkutės nuotr.

PAKILTĮ NAUJĄ TEATRINĘ PATIRTĮ KVIEČIA „TEATRODROMAS“

Jau kitą savaitę Šiauliuose prasidės Valstybinio Šiaulių dramos teatro organizuojamas scenos menų festivalis „Teatrodromas“. Pirmą kartą vyksiantis festivalis miesto gyventojus ir svečius pakvies į neįprastą teatrinę nuotykių įvairovę miesto erdvėse. Programa leis naujai pažvelgti į miestą ir atrasti kitokį teatrą – tokį, kuriam nereikia rūbinės ir scenos kulisų, kuris stebina, provokuoja ir įtraukia.

VŠDT archyvo nuotr.

CLARA PEDROL

Clara Pedrol nuotr.

Apie birželio 3–17 d. vyksiantį festivalį kalbamės su Valstybinio Šiaulių dramos teatro meno vadove ir festivalio iniciatore Nomeda Šatkauskiene.

– *Gegužės pradžioje po teatro stogu vyko jaunimo teatro festivalis „Kultūrizmas“, birželį startuos scenos menų festivalis miesto erdvėse. Po ilgos pertraukos ir tokių festivalių kaip 1988 m. vykusio lietuviškos dramaturgijos „Atgaiva“ teatras imasi iniciatyvos atgaivinti festivalius, kurie suburia plačią auditoriją. Kaip jums kilo idėja organizuoti scenos menų festivalį viešose miesto erdvėse?*

– Teatro festivalio idėja Šiauliuose brandinta ne vienerius metus. Ne kartą svarstėme, kokia turėtų būti jo forma, kuo jis būtų naudingas miestui ir išsiskirtų kitų Lietuvos teatro festivalių kontekste. Neužsidaryti tik tarp teatro sienų, o surengti atvirą miesto erdvės festivalį apsisprendėme dėl kelių priežasčių. Visų pirma – atvirų, netradicinių formų ir erdvių formatas šiauliečiams yra dar mažai pažįstamas, tad festivalis daugeliui atvers naują patyrimo perspektyvą, antra – festivalis suteiks galimybę geriau pažinti ar iš naujo prisijaukinti miestą, sužinoti jo istoriją ir specifines vietas, trečia – jis suburs ne tik teatro lankytojus, bet bus prieinamas plačiai miesto visuomenei, rečiau užsukančiai į teatrą. O festivalio jaunimui Šiauliuose taip pat reikėjo, dėl to labai palaikėme jauno menininko, mūsų kolegės Beno Teišerskio iniciatyvą bendradarbiaujant su teatru surengti festivalį „Kultūrizmas“. Tikiu, kad abu nauji festivaliai ilges teatro energijos į miesto kultūrinį gyvenimą.

– *„Teatrodromas“ – kas užkoduota festivalio pavadinime?*

– Pavadinimą „Teatrodromas“ tikriausiai pasiūlė režisierė Eglė Vertelytė. Man atrodo, kad miestui, kuris didžiuojasi aerodromu, šis pavadinimas labai tinka. Festivalio metu Šiauliai taps viena didele scenos

aiškstele – savotišku teatrodromu, skirtingų scenos menų pasirodymų ir bendrų potyrių vieta. Stengėmės sukurti visiems miesto gyventojams prieinamą meninę platformą, vienijančią skirtingas teatro formas, publiką ir miestą. Festivalis taps ryškiu teatro sezono, kurio šūkis – „Režisuoja miestas“, baigiamuoju akordu.

– *Ar šūkis taip pat susijęs su festivalio gimimu?*

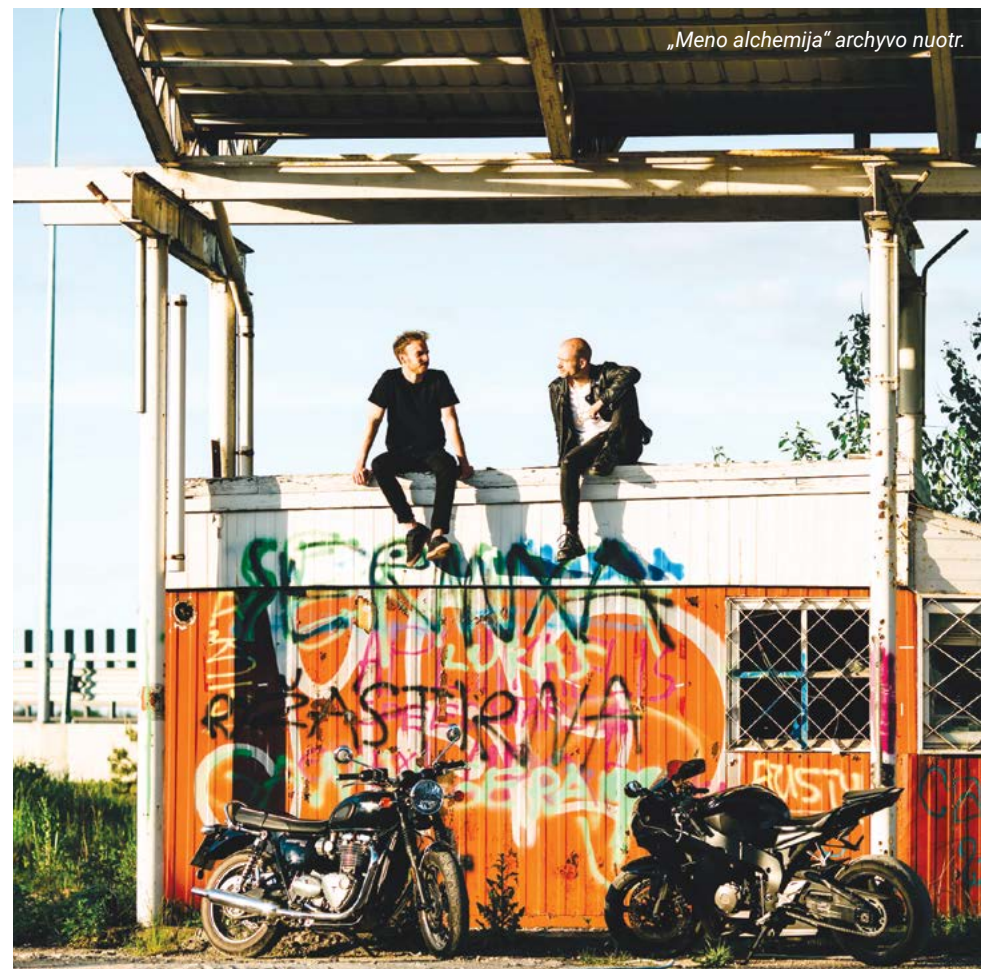
– Taip, tai susiję dalykai. Visą sezoną siekėme užmegzti tampresnius ryšius su miestu ir jo gyventojais – pagrindiniais mūsų teatro lankytojais. Sezono pabaigai norėjome teatro šventės visam miestui. Didelė dalis festivalio renginių bus nemokami, o biulečių kaina į kai kuriuos mokamus pasirodymus yra labai patraukli. Esame dėkingi Kultūros ministerijai, Šiaulių miesto savivaldybei ir rėmėjams už festivalio idėjos palaikymą.

– *Minėjote, kad didžioji dalis renginių vyks viešose miesto erdvėse. Kokiose? Kaip jas atrinkote?*

– Šiaulių miestas turi turtingą istoriją, architektūrą, unikalių pastatų ir specifinį kraštovaizdį, kurių neatrastą ar skubant nebepastebimą žavesį norėjosi parodyti. Lokacijas padiktavo patys spektakliai. Man labiausiai džiugino tai, kad surasti tinkamas vietas pasirodymams nebuvo sunku, visus specifinius atlikėjų pageidavimus galėjome įvykdyti.

Pavyzdžiui spektakliui-kelionei su ausinėmis „IŠMiESTAS“ buvo reikalingas senas privačių namų rajonas, kuris šiuo metu modernizuojamas. Pasiūlėme Kalniuko rajoną, kuris puikiai atitiko visus reikalavimus. Spektakliui-kelionei vaikams „Brūzgynų eilės“ buvo reikalingas kalvotas landšaftas ir vandens telkinys. Kūrėjai apkelavo visą Talkšos ežero pakrantę ir išsirinko puikiai jiems tinkantį pasirodymo maršrutą. Gatvės spektaklio „Stepai, gazo!“ atlikėjai į pasirodymo vietą atvyksta mo-

▷ Nukelta į 7 p.

„Meno alchemija“ archyvo nuotr.

Meno alchemija" archyvo nuotr.

▷ Atkelta iš 6 p.

tociklais. Jie pageidavo lengvai privažiuojamos, industrinės aplinkos miesto centre. Tokią aikštelę radome už „Havanos“ esančioje mašinų stovėjimo aikštelėje. Taigi, spektaklis vyks vos keli žingsniai nuo bulvarų ir bus nemokamas. Mums pasitarnavo ir naujomis trinkelėmis išklotas bulvarų grindinys. Judesio ir cirko pasirodymui „4 Viktorai“ buvo reikalinga gana didelė lygi aikštelė. Parinkome vietą netoli amfiteatro, kuri idealiai tinka šokėjų pasirodymui. Birželio 3 d. festivalio atidarymo spektaklis „Man šiandien – Hamletas“ (rež. I. Stundžytė) bus rodomas vienoje įdomiausių ir paslaptingiausių miesto vietų – prie išlikusios senosios gaisrinės pastato. Ypatingas pastato architektūros grožis ir vietos aura suteiks spektakliui naujų spalvų ir prasmų. Šiais metais apsiribojome centrine miesto dalimi, bet ateityje geografiją tikrai plėsime – juk turime tiek daug įdomių vietų.

– Festivalio programoje – scenos menų įvairovė: nuo konceptualios nau-

Modesto Endriuškos nuotr.

Manto Repečkės nuotr.

josios operos pristatymo teatro ir muzikos gurmanams iki improvizacinių spektaklių vaikams. Koks pagrindinis programos uždavinys?

– Scenos menų įvairovės pristatymas ir buvo pagrindinis programos formavimo principas. Labai džiaugiuosi, kad programoje yra pasirodymai, atstovaujantys mums dar mažai pažįstamas sritis: šiuolaikinį cirką, naująją operą, šiuolaikinę šokį, spektaklius-keliones su ausinėmis, gatvės spektaklį, improvizacinius interaktyvius vaidinimus. Programoje ir specialiai „Teatrodromui“ sukurtas hibridinio žanro kūrinys – spektaklis su gidu „Didieji Šiauliai“. Menų tarpdiscipliniškumo idėją įprasminsin renginiai, skirti teatro ir kino sąveikai. Be to, „Teatrodrome“ svečiuosis ir du Lietuvoje žinomi festivaliai – šiuolaikinio cirko festivalis „Cirkuliacija“ su tarptautiniu šiuolaikinio cirko pasirodymu „Cá entre nós“ ir Europos šalių kino forumas „Scanorama“.

– Ką išskirtumėte iš gausios festivalio programos?

– Svarbiu festivalio įvykiu ir programos puošmena laikyčiau prodiuserių kompanijos „Operomanija“ pristatomą šiuolaikinę operą „Geros dienos!“. Tarptautinį pripažinimą pelnęs, Auksiniu scenos kryžiumi įvertintas kūrinys (konceptijos autorės: Vaiva Grainytė, Lina Lapelytė, Rugilė Barzdžiukaitė) intensyviai keliauja po įvairiausių festivalius visame pasaulyje. Sudėtingų techninių sprendimų reikalaujantį pasirodymą žiūrovai stebės ne tradicinėje salės erdveje, o kartu su atlikėjais būdami scenoje. Tai bus pirmoji šiaurietų pažintis su „Operomanijos“ produkcija ir šiuolaikinės operos žanru.

Bene didžiausia programos intriga – tai specialiai šiam festivaliui sukurtas spektaklis su gidu „Didieji Šiauliai“. Tai nebus nei „tikras“ spektaklis, nei gido vedama teatralizuota ekskursija. Pagrindiniai projekto sumanytojai ir autoriai – rašytojas Rimantas Kmita ir profesionalus gidas Donatas Jokūbaitis (Rūstus Gids) – kvies drauge patyrinėti „Didžiųjų Šiaulių“ mitą, kuris persekioja miestą jau daugelį šimtmečių. Apie tai ir daugelį kitų mažai girdėtų faktų, istorijų, asmenybių suksis „Didžiųjų Šiaulių“ pasakojimas. Spektaklio su gidu metu atgis istorinės asmenybės, kurias įkūnys Valstybinio Šiaulių dramos teatro aktoriai.

– Kokia programa laukia vaikų?

– Vaikams ypatinga patirtimi turėtų tapti spektaklis-kelionė su ausinėmis „Brūzgyčių eilės“. Spektaklio kūrėjai rekomenduoja į žygį leisti visai šeimai. Naujai atvertame teatro kiemelyje mažyliams nuo trejų metų bus parodytas improvizacinis spektaklis „Mažos raudonos drelės“, kurį pristatys tarptautinis patirties turintis režisierius Samas Quinns. Programoje numatytos dvi edukacinės dirbtuvės vaikams nuo dešimt metų. Režisierius Antanas Gluskinas ves filmo kūrimo dirbtuves „Dėmesio, filmuojam!“, o garsios šokių trupės „Nuepiko“ šokėjai – judesio ir cirko užsiėmimus.

– Ar ketinate tęsti festivalį kitąmet?

– Jau dabar matau, kad susidomėjimas festivalio renginiais yra didelis. Į kai kuriuos pasirodymus bilietai ištrpo labai greitai. Nors į naujus dalykus visada žiūrima atsargiai, tikiu, kad smalsumas nugalės rutiną. Tikiu, kad festivalis prisigs mieste ir taps laukiamu įvykiu kiekvienais metais. Bet pirmiausia norime įvykdyti tai, kas sumanyta šiame, o tada jau galvosime ir apie tai, kur link judėsime ateityje.

– Ko palinkėtumėte festivalio žiūrovams?

– Linkiu pamatyti visą festivalio programą ir pasikrauti geros energijos visai vasarai. Linkiu mėgautis gražiančia aplinka bei meno teikiama malonumais ir, nežiūrint nieko, mokėti didžiulio savo miestu, būti ne tik jo gyventojais, bet ir bendrakūrėjais.

ŠIAULIAI

METŲ LAIKŲ VAIVORYKŠTĖ PAGAL AUSTĖJĄ ŽOLPYTĘ

Aštuntokė Austėja Žolpytė Šiaulių Gegužių progimnazijos Mažojoje galerijoje atidarė pirmąją savo autorinių darbų parodą „Metų ratas“, kurią ir skyrė savo mokyklai. Nors pati mergina atskleidžia kalendorių naudojanti tik skaičiuoti laikui iki atostogų, pasak jos, paroda-kalendorius turėtų džiuginti kiekvieną – nuo pirmoko iki aštuntoko – visus ateinančius mokslo metus.

– **Padarei parodą-kalendorių. Kaip kilo tokia idėja?**

– Keičiasi metų laikai, keičiasi ir pats žmogus. Tai ir norėjau pavaizduoti savo parodoje: metus sudaro 12 mėnesių, per kuriuos keičiasi ir žmogus, ir jį supanti aplinka. Man atrodo, per tuos mėnesius tu pats save randi – randi, kas tau patinka, kas nepatinka. Ir keitiesi į geresnį žmogų arba, gali būti ir atvirkščiai, į blogesnį. Ta kaita svarbi, kad galėtum tobulėti.

– **Kaip tau atrodo, kaip pati pasikeitei per pastaruosius 12 mėnesių?**

– Sunkus klausimas (juokiasi). Tikrai pasikeičiau, pradėjau daugiau bendrauti. Žiūrint vien į piešimą – labai patobulėjau: rengdama šią parodą, išmokau geriau derinti spalvas, valdyti teptuką.

– **Koks buvo tavo kelias tapybos ir šios – pirmosios – tavo autorinės parodos link?**

– Piešti pradėjau darželyje, bet niekada nebuvo taip, kad tuo užsiimčiau kiekvieną dieną. Tapyti pradėjau septintoje klasėje, t. y. praeitais metais, tada jau ėmiau į tai žiūrėti rimčiau.

– **Ar buvo sunku parengti parodą? Kaip atrodė pats procesas?**

– Dariau po daug eskizų kiekvienam mėnesiui. Pavyzdžiui, imkime rugsėjį. Mąščiau apie jį pusvalandį arba net ilgiau, kartais – ir savaitę: kas man siejasi su rugsėju, kokias emocijas kelia? Rugsėjis asocijuojasi ir su Rugsėjo 1-ąja, mokslo pradžia. Taip mąščiau apie kiekvieną mėnesį, tai ir pavaizdavau.

Parodos rengimas atėmė labai daug laiko. Eskizus piešti pradėjau rugsėjį, tapyti – sausį. Ir iki gegužės kiekvieną savaitę bent po dvi dienas turėjau ateiti tapyti.

– **Vaizduoji daug gamtos. Ar tokia buvo idėja, ar tau skirtingi mėnesiai asocijuojasi būtent su skirtingais gamtos vaizdiniais?**

– Specialiai derinau, kad pagrindu būtų gamta. Jeigu atkreipsite dėmesį, kiekviename metų laike yra po vieną žmogų, o daugiau viskas – vien tik gamta. Spalvas taip pat stengiausi naudoti pagal metų laikus: rudenį įdėti rudų atspalvių, ateina žiema – rudens gale įdėjau ir mėlynų. Pavaizdavau visą metų laikų vaivorykštę.

– **Gegužės mėnesio darbas atrodo kaip autoportretas. Ar iš tikrųjų tapei save?**

– Daug kas taip sako (juokiasi). Iš tikrųjų bandžiau nupiešti mergaitę, kuri irgi tapo. Gegužė – mūsų mokyklos mėnuo, tai norėjau ir pavaizduoti. Visai netyčia darbas išėjo panašus į autoportretą.

– **Kokius įspūdžius paliko parodos atidarymas? Ar viskas buvo taip, kaip tikėjaisi?**

– Atrodė žymiai didesnis dalykas, negu galvojau, kad bus. Maniau, ateisiu, pasakysiu kokią kalbą ir viskas. Buvo labai jauku ir gavau dovanų – to tikrai nesitikėjau. Man atrodė toks paprastas dalykas. Ne aš turėčiau gauti dovanų, o kiti – kad man leido atidaryti parodą.

Gegužiai.lt nuotr.

2024 Gegužė

I	II	III	IV	V	VI	VII
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Vasario 16 d. – Lietuvos valstybės atkūrimo diena
Vasario 19 d. – vasario 23 d. – Žemės atgimimo diena

2024 Gegužė

I	II	III	IV	V	VI	VII
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Gegužės 24 d. – Tarybinis darbuotojų diena
Gegužės 13 d. – Mokytojų vasaros diena

E. Monkutės nuotr.